

RÉGÉSZETI TÁRGYAKRÓL A TAPINTÁSSAL LÁTÓKNAK?

Egy egyedülálló sorozat folytatásáról

STRAUB PÉTER¹

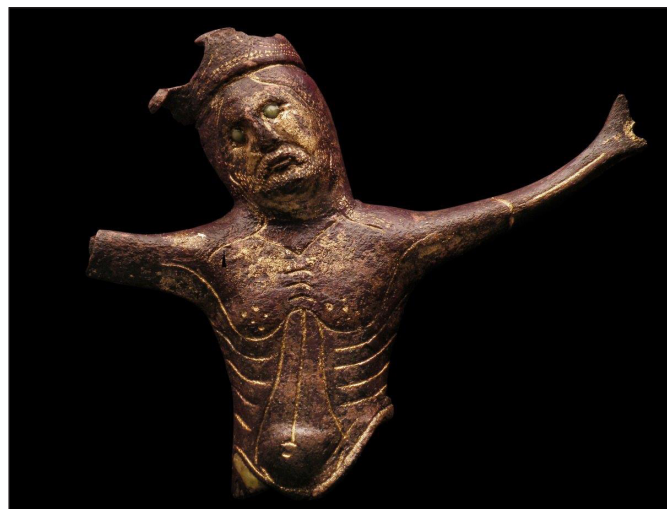
Magyar Régészet 14. évf. (2025) 1. szám, pp. 3839.

Egy évvel ezelőtt lehetőségem nyílt beszámolni arról a világhálón elérhető ismeretterjesztő audiovizuális régészeti kisfilmsorozatról, amelyet számos kolléga közreműködésével sikerült elindítani, működtetni. A „Múzeumi kincseink audionarrációval” című összeállítás első „felvonásában” régészek mutatták be legkedvesebb hazai leleteiket az újkőkortól a honfoglalás koráig. A sorozat nem titkoltan a látássérült érdeklődőket célozta meg, ennek megfelelően a leletek fényképe(i)nek megjelenése közben minden epizódban jól követhető szövegek hangzanak el. A tárgyak és az azokhoz tartozó érdekes történetek bemutatását a Láss velünk! Audionarrátorok Társasága tagjainak rendkívül lelkiismeretes segítségével, tanácsaik alapján közösen készítettük el. Munkájukat Fekete Csilla Andrea fogta össze, aki maga is számos szöveg felolvasója, és akinek nem tudok elég hálás lenni, hogy elképzelésünket maximálisan támogatta.

A visszajelzések alapján az összeállítás a látók körében is figyelmet keltett, több alkalommal a média is beszámolt róla. Különösen büszke vagyok arra, hogy munkánk elismeréseként a régészeti örökségnek a látássérültek közösségével történt megismertetéséért a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulattól a Henszlmann Imre díjat vehettem át.

A sorozat befejezését követően számos szerzőtől és még több követőtől értesültem a folytatás igényéről. A tavaly közzétett írásomat ezért azzal zártam, hogy várom azoknak a kollégáknak a jelentkezését, akik szívesen vállalnák egy-egy középkori témájú hazai lelet, örökségegyüttes ismertetését.

Beszámolóm megjelenését követően számos régész, de numizmata, művészettörténész és restaurátor is megkeresett. Többségük már meg is küldte írását, valamint annak képanyagát (1–4. képek). Szeretném ezúton is megköszönni munkájukat, álljon itt tehát a nevük: Belényesy Károly, Buzás Gergely, Juan Cabello, Edőcs Judit, Frecska-Nagy Zsolt, Gulyás András, Katona-Kiss Attila, Müller Róbert, Nagy Rebeka, Pap Ildikó Katalin, Papp Szilárd, Semsey Réka, Simon Zsófia, Simonyi Erika, Szabó Géza, Szabó Renáta, Terei György, Tóth Anikó, Tóth Csaba, Törőcsik István, Varga Máté, Vargha Mária, Wolf Mária. A szövegek egyeztetése és a hanganyagok készítése folyamatos.

1. kép. Aranyozott körmeneti kereszt, Krisztus alakjának töredéke Balatonszárszóról (fotó: Balla Krisztián)

2. kép. Miseruha részlete Nagy Szent Gergely alakjával a jáki templomból (fotó: Mudrák Attila)

¹ Régész, független kutató; e-mail: straubpeter01@gmail.com

3. kép. Festett velencei üvegpohár a budai Dísz térről
(fotó: Keppel Ákos)

4. kép. Elefántcsontból készített napóra Pogányszentpéterről
(fotó: Hohl Zoltán)

Tavaly ősszel István király első pénzérméjének ismertetésével indult az újabb sorozat. Jelenleg már több mint egy tucat középkori témájú rész érhető el, amelyek számos tárgytípust ölelnek fel mind a világi, mind pedig az egyházi emlékek köréből. Az új részek időintervalluma a kora Árpád-kortól a késő középkorig terjed. Példaként a hernádszentandrás aquamanile-t, a kánai zárándokjelvényt, a gyöngyöspatai szőlőműves vaseszköz-depót és a vámosatyai vár mázas kályhacsempéjét idézhetem. Sokak kérését meghallva ezek már a Facebookon is elérhetőek egy csoportban, amelynek tagsága folyamatosan növekszik.

Egy rövid nyári szünetet követően ősszel újra folytatódik az összeállítás és a feltöltés az internetre. Ennek eredményeként már belátható közelségbe kerül a sorozat 100. részének megjelenése.

A sorozat linkje:

https://www.youtube.com/watch?v=0_kSAKbkQIA&list=PLe0_wgx3kGDdKliLjEIGDPm3Fv5czocn_

A Facebook csoport elérhetősége:

<https://www.facebook.com/groups/1455574225106326>